

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง : แนวทางการพัฒนาอาชีพปลูกผักปลอดภัยของกลุ่มแม่บ้าน ตชด. หมู่ 6 ตำบลคลองห้า อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี

ชื่อนักวิจัย: ฉันทธร ตินภพ และคณะ

email address: thanyathon@vru.ac.th

ระยะเวลาโครงการ: กันยายน 2560 – ตุลาคม 2561

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาอาชีพปลูกผักปลอดภัยของกลุ่มแม่บ้าน ตชด. หมู่ 6 ตำบลคลองห้า อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี เป็นงานวิจัยท้องถิ่น การดำเนินงานใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ 1.) เพื่อศึกษาวิถีชีวิตของชุมชน หมู่ 6 ตำบลคลองห้า อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี และ 2.) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาอาชีพปลูกผักปลอดภัยของกลุ่มแม่บ้าน ตชด. หมู่ 6 ตำบลคลองห้า อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จากการสำรวจบริบทชุมชน มีผลจากการศึกษาพบว่า ชุมชนบ้านคลองห้า หมู่ที่ 6 พื้นที่ของชุมชนเป็นทั้งพื้นที่อุตสาหกรรมและการเกษตร เป็นชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง การเกษตร ทำนา ทำสวน และกิจการส่วนตัว คนในชุมชนส่วนใหญ่ไม่มีอาชีพหลักที่มั่นคง และว่างงาน มีปัญหาภาระหนี้สินทั้งในระบบและนอกระบบ ไม่มีเงินออม และรายได้หลักมาจากหัวหน้าครอบครัว ย้ายที่อยู่ตามหัวหน้าครอบครัว จึงไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ศักยภาพทรัพยากรชุมชน หมู่ 6 ได้แก่ แหล่งน้ำ ที่ดินในหน่วยราชการ มีศักยภาพในการพึ่งพาตนเอง มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มอาชีพปลูกผักปลอดภัย มีกระบวนการทำงาน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา มีกระบวนการแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้ด้านการปลูกผักปลอดภัยจากภูมิปัญญาของคนในชุมชน การอยู่ร่วมกันอย่างมีความรัก สามัคคีเอื้อเฟื้อกัน การรวมกลุ่มกันเพื่อปลูกผักปลอดภัยเป็นแนวทางในการสร้างอาชีพเสริมของกลุ่มแม่บ้าน ตชด. ผลผลิตที่ได้จะเก็บเพื่อการบริโภค ส่วนที่เหลือนำไปขายสร้างรายได้ ลดรายจ่าย ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การปลูกผักปลอดภัยร่วมกันในพื้นที่ของหน่วยงาน ตชด. สามารถสร้างองค์ความรู้ในกลุ่มสมาชิกทั้งด้านการเกษตรปลอดภัย ตั้งแต่กระบวนการผลิต การดูแล การเก็บผลผลิต การจัดจำหน่าย การบริหารจัดการกลุ่ม ทำให้เกิดแนวทางการพัฒนาอาชีพปลูกผักปลอดภัยของกลุ่มแม่บ้าน ตชด. ทำให้เกิดความรู้และใช้เป็นแนวทางการพัฒนาอาชีพปลูกผักปลอดภัยของกลุ่มแม่บ้าน

สรุปผลการวิจัยในภาพรวมของการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากด้านสังคม พบว่า สมาชิกของกลุ่มแม่บ้าน ตชด. กระบวนการทำงานสร้างความสุข ความรัก ความสามัคคี และสร้างความสัมพันธ์ให้เข้มแข็งภายในชุมชน สามารถพึ่งพาตนเองได้ ส่วนกระบวนการทำงานเป็นแบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้ช่วยเหลือแบ่งปัน ใช้ภูมิปัญญาของคนในชุมชนสร้างงานสร้างอาชีพ(ปลูกผักปลอดภัย) เป็นผลดีต่อสุขภาพของผู้ผลิตและผู้บริโภค ด้านเศรษฐกิจ สามารถลดภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือนในการซื้อผัก

บริโภค ลดต้นทุนในการใช้สารเคมี (ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช ฯลฯ) พัฒนาต่อยอดเป็นการสร้างอาชีพ เกิด
การหมุนเวียนของการใช้จ่าย มีแนวทางที่จะพัฒนาเป็นกลุ่มอาชีพได้ ด้านสิ่งแวดล้อม ขั้นตอนและ
กระบวนการปลูกผักปลอดภัยไม่ใช้สารเคมี จึงไม่ทำลายสภาพดินให้เสื่อมโทรมเร็ว ไม่ปนเปื้อนไปใน
แหล่งน้ำ ไม่ทำลายสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศน์ การนำเศษผัก มูลสัตว์มาหมักเป็นปุ๋ย เป็นการ
สร้างมูลค่า ช่วยลดปริมาณขยะ ลดมลภาวะเป็นพิษ